Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2022/2015(INI)

12.1.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα – ετήσια έκθεση για τα έτη 2019-2021
(2022/2015(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Evin Incir

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα – ετήσια έκθεση για τα έτη 2019-2021 (2022/2015(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), και ιδίως τα άρθρα 1, 9, 10, 11 και 16,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως το άρθρο 15,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 41 και 42,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής[1],

– έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 30 Απριλίου 2008, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (COM(2008)0229),

– έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 21 Μαρτίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 όσον αφορά την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (COM(2011)0137),

– έχοντας υπόψη τη θέση του της 15ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ακεραιότητα στα θεσμικά όργανα της ΕΕ[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Ιανουαρίου 2019 σχετικά με τη στρατηγική έρευνα της Ευρωπαίας Διαμεσολαβήτριας OI/2/2017 όσον αφορά τη διαφάνεια των νομοθετικών συζητήσεων στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[4],

[1] ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43.
[2] ΕΕ C 168 E της 14.6.2013, σ. 159.
[3] ΕΕ C 337 της 20.9.2018, σ. 120.
[4] ΕΕ C 411 της 27.11.2020, σ. 149.

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης[5] («οδηγία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος»),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα (άρθρο 122 παράγραφος 7 του Κανονισμού) – ετήσια έκθεση για τα έτη 2016-2018[6],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 σχετικά με την ενίσχυση της διαφάνειας και της ακεραιότητας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ με τη σύσταση ανεξάρτητου φορέα δεοντολογίας της ΕΕ[7],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Οκτωβρίου 2021 σχετικά με τη διαφάνεια στην ΕΕ όσον αφορά την ανάπτυξη, την αγορά και τη διανομή εμβολίων κατά της νόσου COVID-19[8],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2022 σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή κατά το 2020[9],

– έχοντας υπόψη την έκθεση σχετικά με το τελικό αποτέλεσμα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, η οποία δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2022,

– έχοντας υπόψη την απόφασή του της 18ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής για το οικονομικό έτος 2020[10],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τις υποψίες διαφθοράς από το Κατάρ και την ευρύτερη ανάγκη διαφάνειας και λογοδοσίας στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα[11],

– έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαίας Διαμεσολαβήτριας,

– έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ),

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου του 2019, 2020 και 2021 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της Σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την

[5] ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17.
[6] ΕΕ C 465 της 17.11.2021, σ. 54.
[7] ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 159.
[8] ΕΕ C 184 της 5.5.2022, σ. 99.
[9] ΕΕ C 342 της 6.9.2022, σ. 58.
[10] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0362.
[11] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0448.

πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα[12],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 54 και το άρθρο 122 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A9-0000/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΕΕ προβλέπει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και εγγύτερα στους πολίτες[13]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΛΕΕ προβλέπει ότι τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και ότι οι πολίτες και οι κάτοικοι πρέπει να έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα[14]· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για πολύ σημαντικό θεμελιώδες δικαίωμα, καθώς επιτρέπει στους πολίτες να ασκούν αποτελεσματικά το δικαίωμά τους να ελέγχουν το έργο της ΕΕ και να παρακολουθούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων εντός της ΕΕ·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ανοικτός χαρακτήρας δημιουργεί εμπιστοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να επιδιώκουν τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα διαφάνειας, λογοδοσίας και ακεραιότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφάνεια και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών είναι απαραίτητες για την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην τελική έκθεση της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, οι πολίτες εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για την έλλειψη διαφάνειας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ και εξέφρασαν την επιθυμία για μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών και για λογοδοσία·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τις τεχνικές λύσεις έχουν εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια· λαμβάνοντας υπόψη ότι τούτο ενδέχεται να απαιτεί την έγκριση νέων τεχνικών λύσεων και κατευθυντήριων γραμμών·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα βασικά θέματα προβληματισμού που τέθηκαν στις έρευνες που περατώθηκαν από τη Διαμεσολαβήτρια το 2021 αφορούσαν τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες και έγγραφα (29 %), τη νοοτροπία παροχής υπηρεσιών (26 %) και την ορθή χρήση της διακριτικής ευχέρειας (18 %)[15]·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην υπόθεση 1499/2021/SF[16], η Διαμεσολαβήτρια διαπίστωσε ότι η άρνηση του Συμβουλίου να παράσχει πλήρη πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα που σχετίζονταν με νομοθετικές διαπραγματεύσεις συνιστούσε κακοδιοίκηση·

---

[12] ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 13.
[13] Άρθρο 10 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της δέκατης τρίτης αιτιολογικής σκέψης, του άρθρου 1 παράγραφος 2 και του άρθρου 9.
[14] Άρθρο 15 της ΣΛΕΕ.
[15] https://www.ombudsman.europa.eu/el/doc/annual-report/el/156017, σ. 31.
[16] https://www.ombudsman.europa.eu/el/decision/el/157727.

Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντίδραση της Ένωσης στην κρίση COVID-19 κατέδειξε την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση, αλλά και την ανάγκη για αυξημένη διαφάνεια εντός της Ένωσης·

H. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 τον Δεκέμβριο του 2011· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις για τον εν λόγω κανονισμό βρίσκονται σε αδιέξοδο από το 2012· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη ισχύος του κανονισμού, η ΕΕ έχει αναλάβει πολλές νέες αρμοδιότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξημένη ευθύνη απαιτεί αυξημένη διαφάνεια προκειμένου να διαφυλαχθεί η αξιοπιστία και η νομιμότητα της ΕΕ στα μάτια των πολιτών·

Πρόσφατες εξελίξεις

1. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι βουλευτές, πρώην βουλευτές και προσωπικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εικάζεται ότι έχουν εμπλακεί σε διαφθορά, έχουν νομιμοποιήσει χρήματα προερχόμενα από παράνομες δραστηριότητες και έχουν συμμετάσχει σε εγκληματική οργάνωση με αντάλλαγμα την επιρροή στις αποφάσεις του Κοινοβουλίου· υπενθυμίζει πόσο σημαντική είναι η διαφάνεια για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα που ασκούν δημόσια καθήκοντα θα λογοδοτούν· σημειώνει ότι το υψηλό επίπεδο διαφάνειας διευκολύνει την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και μπορεί να συμβάλει στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων·

2. σημειώνει με ανησυχία ότι, το 2021, μετά από αίτημα για πρόσβαση του κοινού σε γραπτά μηνύματα που αντάλλαξε η Πρόεδρος της Επιτροπής με τον διευθύνοντα σύμβουλο φαρμακευτικής εταιρείας και αφορούσαν την αγορά εμβολίων κατά της νόσου COVID-19, η Επιτροπή αρνήθηκε ακόμη και να προβεί σε κατάλληλη αναζήτηση τέτοιων γραπτών μηνυμάτων, πόσο μάλλον να χορηγήσει πρόσβαση του κοινού σε αυτά· υπενθυμίζει ότι η καταχώριση ενός εγγράφου είναι συνέπεια της ύπαρξης ενός εγγράφου και όχι προϋπόθεση για την ύπαρξή του· υποστηρίζει το πόρισμα της Διαμεσολαβήτριας για κακοδιοίκηση από την Επιτροπή στην υπόθεση αυτή[17]·

3. σημειώνει με ανησυχία ότι ένα κοινό πρόβλημα που ανακύπτει στις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα είναι η απόρριψη της αίτησης πρόσβασης από τα θεσμικά όργανα βάσει επουσιωδών επιχειρημάτων· επαναλαμβάνει ότι θεσμικό όργανο που επικαλείται μία από αυτές τις εξαιρέσεις πρέπει να προβεί σε αντικειμενική και ειδική εκτίμηση και να καταδείξει ότι ο κίνδυνος για το προς διαφύλαξη συμφέρον είναι προβλέψιμος και όχι καθαρά υποθετικός καθώς και να προσδιορίσει πώς η πρόσβαση στο έγγραφο μπορεί να υπονομεύσει συγκεκριμένα και έμπρακτα το προς προστασία συμφέρον[18]· επισημαίνει ότι ενδέχεται να είναι δυνατή η δημοσιοποίηση ορισμένων μερών ενός εγγράφου ενώ άλλα μέρη να πρέπει να προστατευθούν· σημειώνει με ενδιαφέρον την υπόθεση που κινήθηκε κατά του Συμβουλίου, δεδομένου ότι

[17] https://www.ombudsman.europa.eu/el/decision/el/158295.
[18] Απόφαση του ΔΕΕ της 22ας Μαρτίου 2018 στην υπόθεση T-540/15, *Emilio De Capitani* κατά *Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, EU:T:2018:167· απόφαση του ΔΕΕ της 1ης Ιουλίου 2008 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-39/05 P και C-52/05, *Sweden και Turco* κατά *Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, EU:C:2008:374.

επικαλείται συχνά το ανεπίσημο επιχείρημα περί «εγγράφου εργασίας»[19]·

4. σημειώνει το γεγονός ότι η Επιτροπή λαμβάνει τον μεγαλύτερο αριθμό αρχικών αιτήσεων για πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα (8 420 το 2021), ακολουθούμενη από το Συμβούλιο (2 083 το 2021) και το Κοινοβούλιο (499 το 2021)· αναγνωρίζει ότι το ποσοστό ανταπόκρισης των θεσμικών οργάνων είναι γενικά αρκετά θετικό (το 2021 ήταν 75 % για την Επιτροπή, 89,5 % για το Συμβούλιο και 95 % για το Κοινοβούλιο)·

5. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι η πρόσβαση στις συμβουλές των αντίστοιχων νομικών υπηρεσιών των θεσμικών οργάνων είναι υπερβολικά περιορισμένη· σημειώνει με ενδιαφέρον ότι το Δικαστήριο έχει τονίσει ότι το ζήτημα του κατά πόσον μια νομική γνωμοδότηση είναι ιδιαιτέρως ευαίσθητου χαρακτήρα εξαρτάται από το κατά πόσον το περιεχόμενο της ίδιας της γνωμοδότησης είναι ιδιαιτέρως ευαίσθητο και όχι από το κατά πόσον είναι ευαίσθητη η νομοθετική διαδικασία που σχετίζεται με τη γνωμοδότηση[20]·

6. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία μητρώου εγγράφων από τον Frontex σε ειδικό ιστότοπο· σημειώνει, ωστόσο, ότι το μητρώο περιέχει πολύ λίγα έγγραφα σχετικά με την υλοποίηση κοινών επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του οργανισμού· τονίζει ότι οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για την κατανόηση του έργου του οργανισμού· συμφωνεί με τη σύσταση της Διαμεσολαβήτριας, σε συνέχεια της αυτεπάγγελτης έρευνάς της 4/2021/MHZ, σύμφωνα με την οποία ο οργανισμός θα πρέπει να υιοθετήσει μια πιο προορατική προσέγγιση όσον αφορά τη διαφάνεια, προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη λογοδοσία για τις δραστηριότητές του·

Πρόοδος των νομοθετικών εργασιών

7. επισημαίνει ότι, μετά την έναρξη ισχύος της ΣΕΕ και της ΣΛΕΕ, το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα αφορά όλα τα θεσμικά και άλλα όργανα και υπηρεσίες της ΕΕ[21]· σημειώνει ότι, δεδομένων των ενισχυμένων υποχρεώσεων διαφάνειας που ορίζονται στις Συνθήκες, τυχόν αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 δεν θα πρέπει να μειώσει το σημερινό επίπεδο διαφάνειας· υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο της σχετικής νομολογίας στην επικαιροποίηση του κανονισμού, ώστε να συμβαδίζει με τις τρέχουσες εξελίξεις[22]· τονίζει την ανάγκη κωδικοποίησης της σχετικής νομολογίας, περαιτέρω ενίσχυσης της διαφάνειας και διασφάλισης της λογοδοσίας εντός της ΕΕ·

8. υπενθυμίζει ότι, το κατά πόσο ένα έγγραφο θεωρείται έγγραφο συγκεκριμένου θεσμικού οργάνου δεν εξαρτάται από τον τύπο του ή από το γεγονός ότι έχει καταχωριστεί, αλλά μάλλον από το κατά πόσον το περιεχόμενό του αφορά ζήτημα

[19] Υπόθεση T-163/21 που κατατέθηκε στις 7 Μαΐου 2021, *De Capitani* κατά *Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
[20] Απόφαση της 21ης Απριλίου 2021 στην υπόθεση T-252/19, *Laurent Pech* κατά *Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, EU:T:2021:203.
[21] Άρθρο 15 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.
[22] Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση του ΔΕΕ. της 18ης Ιουλίου 2017, στην υπόθεση T-213/15, *Ευρωπαϊκή Επιτροπή* κατά *Patrick Breyer*, EU:C:2017:563· την απόφαση του ΔΕΕ της 1ης Σεπτεμβρίου 2021,στην υπόθεση T-517/19, *Andrea Homoki* κατά *Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, EU:T:2021:529· και την απόφαση του ΔΕΕ, της 21ης Απριλίου 2021, στην υπόθεση T-252/19, *Laurent Pech* κατά *Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, EU:T:2021:203.

σχετικό με τις πολιτικές, τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του εν λόγω θεσμικού οργάνου·

Συστάσεις

9. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να αυξήσει τη διαφάνεια εντός της ΕΕ με βάση την «εξ ορισμού διαφάνεια»· καλεί την Επιτροπή να μην εξετάσει καμία πρόταση αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 που θα μπορούσε να μειώσει τα πρότυπα διαφάνειας και την πρόσβαση στα έγγραφα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται εδώ και καιρό σε αδιέξοδο και καλεί μετ' επιτάσεως το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προβούν σε επανέναρξη των διαπραγματεύσεων με τα άλλα θεσμικά όργανα με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής του 2008 και του 2011· σημειώνει ότι τυχόν μεταρρύθμιση θα πρέπει να αντιμετωπίσει βασικά ζητήματα, όπως το πεδίο εφαρμογής των λόγων απόρριψης, το κριτήριο του δημόσιου συμφέροντος, τη διαφάνεια στη νομοθετική διαδικασία και την αντίθεση στις απαλλαγές κατά κατηγορία· καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο να εργαστούν εποικοδομητικά με απώτερο στόχο να δοθεί στους πολίτες της ΕΕ ευρύτερη και βελτιωμένη πρόσβαση στα έγγραφα·

10. τονίζει τη σημασία του Μητρώου Διαφάνειας του Κοινοβουλίου και ζητεί να θεσπιστεί υποχρεωτική απαίτηση για όλους τους βουλευτές να δημοσιοποιούν όλες τις προγραμματισμένες συναντήσεις με άτομα εκτός Κοινοβουλίου, όταν οι συναντήσεις αυτές αφορούν έκθεση ή ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

11. ζητεί αναθεώρηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και δη του άρθρου 22 στοιχείο γ), προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τα πρότυπα της οδηγίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για σύσταση ειδικής επιτροπής επιφορτισμένης με τον εντοπισμό πιθανών ελλείψεων στους κανόνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη διαφθορά, καθώς και με την υποβολή προτάσεων για μεταρρυθμίσεις· υπενθυμίζει τη δέσμευσή του να συγκροτήσει εξεταστική επιτροπή για να διερευνηθούν οι περιπτώσεις διαφθοράς και ανάρμοστης δράσης από τρίτες χώρες που επιδιώκουν να αποκτήσουν επιρροή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· υπενθυμίζει τη θέση του ότι η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει πρόταση για τη συγκρότηση νέου φορέα δεοντολογίας για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ το συντομότερο δυνατόν·

12. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρακτικές συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τον τρόπο καταγραφής γραπτών και στιγμιαίων μηνυμάτων που αποστέλλονται ή λαμβάνονται από μέλη του προσωπικού υπό την επαγγελματική τους ιδιότητα[23]· αναγνωρίζει ότι τα γραπτά και τα στιγμιαία μηνύματα που σχετίζονται με την εργασία αποτελούν «έγγραφα» κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα και καλεί τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ να το αναγνωρίσουν· καλεί τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ να ερμηνεύσουν ευρέως την έννοια του «εγγράφου», η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική σε μια κοινωνία της πληροφορίας και στο πλαίσιο νέων μορφών επικοινωνίας·

13. ζητεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διαθέτουν πολιτική «διαφάνειας κατά τον

[23] https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/158383.

σχεδιασμό» και να δημοσιεύουν προδραστικά, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, έγγραφα που συνδέονται με νομοθετικούς φακέλους· καλεί όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συμμορφωθούν πλήρως με την απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση Τ-540/15[24] σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα του τριμερούς διαλόγου· επιμένει ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να βελτιώσει τους κανόνες και τις διαδικασίες του σχετικά με τη νομοθετική διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της ταξινόμησης των νομοθετικών εγγράφων·

14. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να καταρτίσει νέες εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαφάνεια και την πρόσβαση στα έγγραφα και καλεί τα άλλα θεσμικά όργανα να ακολουθήσουν την πρωτοβουλία αυτή· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν μια πολιτική «διαφάνειας κατά τον σχεδιασμό» και αποτυπώνουν τη σχετική νομολογία και τις συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας των τελευταίων ετών[25]·

15. καλεί την Επιτροπή και τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ να επιδεικνύουν μεγαλύτερη προορατικότητα όσον αφορά τη δημοσίευση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο χειρίζονται τις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα, καθώς οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να βοηθήσουν να αξιολογηθεί η προσέγγιση των θεσμικών οργάνων όσον αφορά την πρόσβαση σε έγγραφα·

16. υπενθυμίζει ότι η αίτηση πρόσβασης σε ένα έγγραφο πρέπει να διεκπεραιώνεται άμεσα[26]· σημειώνει με ανησυχία ότι το γραφείο του Διαμεσολαβητή λαμβάνει πολλές καταγγελίες πολιτών σχετικά με ακραίες καθυστερήσεις στην παραχώρηση πρόσβασης σε ζητούμενα έγγραφα· υποστηρίζει τις απόψεις της Διαμεσολαβήτριας ότι η καθυστερημένη πρόσβαση συνιστά επί της ουσίας άρνηση πρόσβασης και ότι οι διοικητικές διαδικασίες θα πρέπει να εξορθολογιστούν, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη πρόσβαση των πολιτών στα έγγραφα· ζητεί περισσότερα δεδομένα σχετικά με τη συμμόρφωση των θεσμικών οργάνων με τις προθεσμίες·

17. σημειώνει με ανησυχία ότι, επί του παρόντος, οι πολίτες μπορούν να προσβάλλουν την απόρριψη αίτησης για πρόσβαση σε έγγραφα μόνο με την άσκηση δικαστικών διαδικασιών κατά του θεσμικού οργάνου και/ή με την υποβολή αναφοράς στον Διαμεσολαβητή· καλεί τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ να υιοθετήσουν πιο προσβάσιμες διαδικασίες για τον χειρισμό καταγγελιών σχετικά με απόρριψη αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα· συνιστά, στο πλαίσιο αυτό, τον διορισμό ανεξάρτητων, ανώτερων υπαλλήλων που θα είναι σε θέση να εξετάζουν αμελλητί προσφυγές σχετικά με αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα·

°

[24] Απόφαση της 22ας Μαρτίου 2018 στην υπόθεση Τ-540/15, *Emilio De Capitani* κατά *Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, EU:T:2018:167.
[25] Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στην υπόθεση 2142/2018/EWM (https://www.ombudsman.europa.eu/el/decision/el/122313)· την απόφαση του ΔΕΕ, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Τ-371/20 και Τ-554/20, *Pollinis France* κατά *Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, EU:T:2022:556· και την απόφαση του ΔΕΕ, της 22ας Μαρτίου 2018, στην υπόθεση Τ-540/15, *Emilio De Capitani* κατά *Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, EU:T:2018:167.
[26] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, άρθρο 7.

° °

18. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.